

Előfizetési árak:
 Évesi ár 8 kor., féléves 4 kor.,
 negyedéves 2 korona.
 Egyes szám ára 16 fillér.
 Irdelemnek mérsékelt.
 A lap megjelöltek után az
 törtétkön.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 hogy a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Keziratok vissza nem adatnak.
 Kiadóhivatal: István-utca 9.
 hogy a lap anyagi részét illető közle-
 menyek az előfizetési pénzek küldendők.
 Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL.

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSEGÉNEK HETILAPJA.

Beniczky Lajos alispán jubileuma.

Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegye törvényhatósága a f. é. január hó 12-én tartott díszközgyűlésen méltatta *Beniczky Lajos* alispánnak a huszonöt éves közpályán szerzett érdemeit.

A megyeház nagyterme ez alkalommal drapériákkal, délszaki növényekkel s villamosfényvel gazdagon fel volt díszítve.

A terem balszögletében pálmák között, emelvényen voltak elhelyezve azon értékes ajándékok, díszalbumok és díszokmányok, melyekkel a megye közönsége s az egyes községek szeretetük és tiszteletük jeléül a jubiláló alispán kedves emlékeit sokasítani igyekeztek.

A terem és a karzatok teljesen megteltek az előkelő női- és férfi közönséggel.

Községünket ez ünnepélyen: Wolfner Tivadar országgyűlési képviselő, Illek Vincze esperes plébános, Mány Lajos esperes, Dr. Venetzián Lajos főrabbi, Dr. Kiss Sándor, Dr. Kálmán Ödön, Ladányi Zsigmond községi képviselők, Lindt János bíró, Zsoldos János főjegyző, Dr. Hédervári Soma községi orvos s megyei t. főorvos, Hoffer Miksa mérnök, Radics Dávid pénztáros, Gerő Zsigmond esküdt, Baksay Sándor anyakönyvvezető és Szerényi Kázmér képviselte, a sajtó részéről lapunk felelős szerkesztője Brankovics György volt jelen.

A díszgyűlést *Beniczky* főispán nyitotta meg s ő üdvözölte első sorban az alispánt, a kit *Prónay* Dezső báró vezetésével négytagú küldöttség hívott a terembe.

A főispán beszédében rámutatott arra, hogy az alispán hosszú közpályáján a törvények végrehajtásában és helyes alkalmazásában mindig előljárt.

„Örömmel és igaz érzéssel csatlakozom a vármegye közönségéhez — fejező be beszédét a főispán — a mely nagyságodat kötelességeinek hű és odaadó teljesítéséért meleg ovációkban kívánja részesíteni.”

„Segitse Isten nagyságodat arra, hogy nagyfentasságu hivatalát a közjó érdekében még hosszú ideig az eddigi közmegelegedésre sokáig vezethesse. Ugy legyen!”

Az éljenzés lecsillapulta után *dr. Freisinger* Lajos kir. közjegyző, magas szárnyalású beszéddel köszöntötte a jubilaust a vármegye közönsége nevében. Méltatta hivatalnoki és polgári érdemeit majd így folytatta:

„Az önzésnek és zajos szereplés embe-
 rének talán kisszerűnek látszik ez egyszerű polgári érem ünnepése, pedig épp abban rejlik mai ünnepünk dísz és jelentősége. Mert éktelenítse bár közéletünk és társadalmunk arezáit az ideálok megfoghatósága, a külső siker imádása, a kötelességérzet lazulása s az anyagi érdekek lelketlen hajszája: a vármegye ősi intézménye mutassa meg, hogy még tud hevülni ideálokért és annál büszkébben ünnepelje azt, a ki híven kitar-
 tott érte egy teljes negyedszázadon a szigorú kötelességérzet s az önzetlen munka lemondással teljes szolgálatában. De ez ünnep,

épp ezeknek az egyszerű érdemeknek föl-
 magasztalásával, bizonyosága a vármegye élő erejének s egyúttal az 1848-ban megkezdődött s még ma sem befejezett átalakulásának emlékeztetője... Az 1848 óta eltelt félszázad sokféle keserű tapasztalata és kiábrándulása megtanította az államtudósokat arra, hogy a pártusáktól megviselt parlamenti kormányforma egymagában, szemben a katonaság és államhivatalok folyton gyarapodó seregével, nem tudja a népek szabadságát biztosítani. A mint Európaszerte aláhanyatlott a parlamentek színvoala és tekintélye, nőtt az önkormányzat szabadságbiztosító értékének igaz megbecsülése. És ma az államtudósok sarkalatos tantétele, hogy az önkormányzat szabadsága az állam igazi arkhimedesi pontja. Az szüli és edzi a nemzet életerejét, az neveli fiait adófizető alattvalókból öntudatos, hazafias polgárokká. Ennek hiányát nem pótolja az akták simább, szabályosabb intézése. És a magyar alkotmányunk ősi intézménye, a vármegye valóságos *közjogi kincs*, melyet nem szabad könnyelműen elpredálni, mert értékét csak növelni fogja a jövő... Pestvármegye, azt hiszem, megértette az új idők üzenetét. Épp az a negyedszázad, mely pályád futását méri, volt e részben korszakalkotó. Elején még a bosnyák fuvarok kiállításakor kísérlette meg Földváry — az utolsó táblabíró politikai alispán — a megyei ellenállás, az ősi *vis inertiae* utolsó erőpróbáját. Azután elkövetkezett a termékeny, újabb fejlődés történet nélküli története, mely alatt megváltozott, újra született a vármegye egész közigazgatása. Szabályrendeleteivel új nyomot tört a közigazgatásban csak úgy, mint a múlt század negyvenes éveiben Nyáry híres közigazgatási javaslataival. A közigazgatást a régi *nobile officium* nyomán járó dilettáns működésből élethivatásos szakfoglalkozássá tette, mely egy egész ember odaadó munkáját igényeli. A való igazság őszinte hangján szólók feléd: légy üdvöz mint ember, polgár, hazafi és tisztviselő. Mint ember a *vir probus* kimagasló példája, a becsületesség kímetszett ezimere. Mint polgár, ki nem a születés előjogán, hanem a munka nemesítő varázsával kerested boldogulásodat. Mint hazafi, ki nem esillogtál a pártok tülekedő tusáján, de minden ízében magyar voltál s a rád mért sokféle kötelesség hű teljesítésével róttad le tartozásodat a haza iránt. Mint tisztviselő, ki mindig csak a közérdeket követted s nem zárkóztál el dölyfösen állásod díszébe és hatalmába, hanem ajtódat nyitva tartod mindig az ügyefogyottnak, a szegénynek, példádval ezáfolva meg Sennyeynek a modern államra három évtized előtt tett híres szemrehányását, hogy a szegény ember nem találja meg benne igazságát”. — Beszédét így végezte: „Minden szeretet fél a mulandóságtól és benső erő készíti, hogy külsőleg is örökítse föllángolásának emlékeztét. Hisz a hívő zarándok is áhitattal teszi lelke fölmagasztolásának bizonyosságát az oltárra, vagy a templom falára, nehogy nyomtalanul enyészessen annak emléke. A vármegye közönségének szeretete sem engedhetne, hogy föllángolásának és háláérzetének ne maradjon semmi külső emlékjele. Ezért a mai nap ünnepén, negyedszázados pályád érdemeinek emlékéért, egyúttal irántad való szeretetének nem muló zálogát, elhozta a mai ünnepre.”

A beszéd végén, percekig tartó éljenzés kíséretében leomlott a lepel azon terjedelmes díszszekrényről, mely a vármegye közönségének ajándékát: számos remek darabból álló asztaldísz foglalta magában.

A vármegye ezen közös ajándékához

Ujpest közönsége egymaga két ezer koronával járult hozzá.

Ezután *Fazekas Ágoston* főjegyző egy remekműű díszkardot, a vármegye tisztviselői karának ajándékát nyújtotta át.

„A rokonérzés és meleg vonzalom készíti a tisztikart, — ugymond, — hogy ennek emlékéül, maradandó jeléül az összes tisztikar megbizásából átadjam e díszkardot. E kard a nemes küzdelemnek szimboluma, a mely téged közügyeink ellátásánál mindig vezetett. E kard pengéje a vármegyének azt az önkormányzatát jelképezi, melynek megerősítése, állandósítása állandó hivatali életelőd. E kard éle maga a tisztikar, sulya a te akaratod. Minél élesebb és minél sulyosabban forgatod, annál mélyebb nyomokat hagy az maga után azon a köztéren, a hol eddig már huszonöt éven keresztül dicsérettel működött. Midőn a tisztikar nevében melegen üdvözöllek, kívánom azt, hogy a köztisztisletnek és közszeretnek minél hosszabb ideig örvendjél és légy meggyőződve, hogy mi, tisztitársaid, nagy és nehéz munkáidban ezentul is egész erőnkkel és igazi örömmel munkatársaid maradunk.”

Mélyen meghatva emelkedett szó-
 lásra az *ünnepelt alispán* s a következő beszédet mondta:

„Fogadják mindenekelőtt hálás köszönetemet a magasztos ünnep rendezéseért, a melynek megtartását 25 éves hivataloskodásom alkalmával már előzőleg kimondotta a közgyűlés.

Meglepett engem a törvényhatóságnak mult évben hozott ez a határozata, mert a kik az én szerény egyéniségemet, puritán hajlamaimat közelebből ismerik, tanubizonyosságot tehetnek arról, hogy ünnepeltetés-vágyak távol állanak tőlem. Még nagyobb meglepetés ért azonban a mai napon, mert ez ünnepiességnek olyan arányai vannak, a melyek messze túlszárnyalják azoknak az érdemeknek a jutalmazását, a melyeket 25 éves munkálkodásom szorgalma gyümölcseként elérni lehet. Ha kutatom, minek köszönhetem e kiváló figyelmet, e nagy megtiszteltetést, azt hiszem annak, hogy azt a zászlóra fölirt jeléget: „Munkásság és kötelességtudás”, a melyet megválasztásom alkalmával kibontottam, tehetségemhez képest megtartottam s ugyanakkor tett ígéreteimet beváltottam. Nemesít a munka, de azért csak annyit ér, mint a mennyi eredményt fölmutat. Ha munkássággal sikerült is némi eredményt fölmutatnom, az nem kizárólag az én érdemem: a vármegye közönségének támogatása, a tisztikar buzgalma nélkül a tervbe vett épületnek csak a váza maradt volna meg, a melyet az első vihar elsöpör. Kivette a részét a nemes munkából mindenki és én úgy érzem, hogy ez az ünnep nemcsak az én ünnepem, hanem a vármegyénk is. Nem a személyt ünnepelik ma, hanem a munkásság és kötelességtudás eszméjét, a melynek szimbolumakép ha engem, mint a vármegye első munkását méltóztattak kiválasztani, hálás köszönettel veszem s annak a bizalom kifolyásának tekintem, a melylyel engem megtisztáltak. A bizalomból merítettem én az erőt a közigazgatás vezetéséhez, a mely az emberiség szellemi és anyagi érdekeinek minden szálát föleleli.

A közigazgatás, a mely méhében rejti mindazokat a tényezőket, a melyek hatalmassá, nagygyá, minden viharokkal szemben megküzdeni képessé teszik a nemzeteket, az a mező, a hol egyedül érvényesül az egyéni akarat, a mely akaratból megalakult közvélemény előtt meghajlik még az államhatalom is, mert az állam a hatalmát nem

önmagából, hanem a polgárainak erejéből.

Erzem én, tisztelt közgyűlés, hogy a mi szorosabban vett közigazgatásunk, várme gyei önkormányzati jogunk reformokra szor ul; ámde a józan haladás szelleme azt pa rancsolja, hogy a míg a haladó kor igényei előtt ne térjünk ki, de másrészt a multak emlékeit kegyelettel őrizzük meg; ne he lyezzük ellentétbe a multat a jelennek, ha nem abból levonva a tanulságot, továbbfej lesztés végett adjuk át a jelennek, hogy te remtse meg a jövőt. Mert hiábavaló volna az, ha nemzeti tradícióinkból mindazt, a mi nemes és jó, magunktól eldobni s nem be olvasztani iparkodnánk a reformokba. Ke rüljük azt az irányt, a mely — nem ismerve nemzetünk alkotmányos fejlődésének a tör ténetét — mindazt, a mi a multból reánk maradt, mint elavult intézményt kész az enyészetnek átengedni; mert mindazok az intézmények, a melyek a forrásaikat nem a nemzeti viszonyokból merítik, megbosszul ják magukat. Nemesak meg kell tehát őrizni az örendelkező autonóm jogainkat, de fej lesztetni és tágítani a hatáskörét. Ne adjunk el jogainkból semmit; fordítsuk minden erőnkét nemzeti kulturánk és gazdaságunk fejlesztésére és akkor hatalmas lesz nemze tünk és erős védőbástyái maradnak a vár megyék. Ne feledjük el, hogy jogaink föl adásával a saját sirunkat ássuk meg.

Ezek az irányeszmék lebegnek az én szemem előtt és ez irányban akarok haladni a reformok mezéjén, szent meggyőződésem, hogy ha ezeket híven megtartom, kötele ségemet teljesítem.

Hálás köszönetet mond a főispánnak a hozzá intézett elismerő szavakért, a tiszt viselőtársaknak az iránta való ragaszkodás ért és szeretetért. Büszke arra, hogy an nak a tisztikárnak lehet a vezére, a mely intelligenciájában páratlan, munkásságá ban fáradhatatlan s szorgalmában ernye detlen.

„Életemnek legszebb napja ez — így fe jezte be a beszédét az alispán — s ezután nem mondhatom többé, hogy hiába keres em emlékeim között és nem találok meg a nyugvópontot, mert már van nekem egy oázisom, a hol majd, kifáradva a munkától, megpihenhetek s hálakönyveimmel öntöz hetem az önök részéről nekem átnyújtott bizalom virágot”.

Viharos, szűnni nem akaró éljenzés hangzott föl az alispán beszéde után, a kivel, a ki csak hozzeférhetett, sietett kezét szorítani.

Beniczky Ferenc főispán ezután azt indítványozta, hogy az alispán érde meit foglalják jegyzőkönyvbe s az ün nepi beszédeket kinyomatva, osszák szét minden bizottsági tagnak és községnek.

Az indítvány zájós éljenzéssel fogad tatott el.

Ekkor a küldöttségek tisztelgéseit következtek, melyeknek sorában **Ujpest községe a negyedik helyet foglalta el** s mi djárt az állami tisztviselők után következett.

A küldöttség élén **Illek** Vince espe res plébános az alispán érdemeit élén ken esetelve, Ujpest iránti jóakarátát kiemelve, őszinte és meleg szavakkal üdvözölte községünk nevében s felkérte, hogy fogadja oly szívesen, Ujpest külön ajándékát is, mint a mily szívesen a köz ség azt tisztelete és hálája jeléül nyújtja.

Allott pedig e külön ajándék egy gyönyörű ezüsttea- és kávékészletből, mely a várme gyé közönsége által ajándékozott asztaldisz stílusában van ki dolgozva s annak kiegészítő részét ké pezi.

A közös ajándékhoz való hozzájárulás összege és a külön ajándék ára, köz ségünkben közadakodás útján gyűlt össze.

Beniczky Lajos alispán meglepetés sel fogadta Ujpest külön ajándékát s az őszinte érzelem hangján kijelenté, hogy „mindig meleg érdeklődéssel és rokon

szenvvel kísérte községünk rohamos és modern fejlődését, melyet legfőképpen annak köszönhet, hogy tiszteletremél tő s a közjóért melegen érdeklődő fér fiak állottak és állanak Ujpest élén.” E kijelentés után kezét szorított a kül döttség minden egyes tagjával, kiknek helyét újabb küldöttségek foglalták el csaknem délutáni 2 óráig, amidőn min denki azzal a meggyőződéssel sietett a díszlakomára a Hungáriába, hogy az ünnepély egyaránt méltó volt a várme gyéhez és az ünnepelt alispánhoz s hogy lélekemelő kedves emléke marad mind azoknak, kik az ünnepélynek részesei s tanui valának.

Közpénz — kortesjutalom — kamatvesz teség. Az „Ujpesti Közlöny”-ben **Csepreghy** Pál az „A mi népünk sorsa” című cikké ben, a többek között a fölött kesereg, hogy: „a milliós kölesönből, a rendelkezésre álló összeg ezek után is a három protekziós bank dividendáit szaporítja” s elkeseredé sében azon merész állítást koezkáztatja meg, hogy ez **Wolfner** Tivadar országgy. képviselő „főkorteseinek” a megjutalmazása, és hogy ez a „közpénz kamat veszteséggel kezeltetik”.

E merész állításokra, az igazság érdeké ben kijelentjük, hogy **Csepreghy** Pál nagy tévedésben leledzik.

Protekziós bankok nem léteznek, de létez nek tartalékalappal bíró bankok és tartalék alappal még nem bíró szövetkezetek; lé teznek befizetett részvénytőke fölött rendel kező bankok, és léteznek még be nem fi zezett üzletrészekkel kinlódó szövetkezetek. Hogy a közpénzek ilyen körülmények kö zött nem a **Csepreghy** Pál szívéhez nőtt szövetkezeteknél, hanem a bankoknál kezeltetik: az éppen „a mi népünk” jól fel fogott érdekében történik.

Kamat veszteség nincs, de van igen is ka mat nyereség. **Csepreghy** Pálnak tudnia kellene, hogy a fővárosi pénzintézetek ka matlábaikat az utóbbi években leszállították; az ujpesti bankok pedig nemesak hogy már kezdetben, a fővárosi bankok kamatlábjánál magasabb kamatláb mellett vették kezelésbe a község közpénzeit, de az egyszer megáll a pitott kamatlábat, a községre való tekintet tel, soha le nem szállították. A község tehát tényleg akkor kezeltetné veszteséggel a közpénzeit, ha nem az ujpesti, hanem a fő városi bankoknál helyezte volna el azokat. Így azonban nemesak hogy veszteség nin esen, de ellenkezőleg van 9000 korona nyere sége a miről **Csepreghy** Pál minden pillanat ban meggyőződhetik a község házában. Eb ből logizze következik, hogy:

Kortesjutalomról sem lehet szó, mert ez esetben a bankok részesítették előnyben a községet, s nem a község a bankokat. De máskülömben sem lehet kortesjutalomról szó, mert a község pénzeit nem **Wolfner** Tivadar országgy. képviselő akaratóból, ha nem a képviselőtestület közgyűlésének a határo zatából kezelik a helyi bankok.

Az élet iskolája — higyeje el **Csepreghy** Pál — csak akkor jár haszonnal; ha az igaz ságot megtanulva, mindenkivel szemben azt gyakorolják, azt hirdetik; ha az igaz ságot még kortes ezélokából sem ferdítjük el.

Pénzintézeteink.

Az Ujpesti kereskedelmi és iparbank igazgatósága a f. é. január hó 17-én tartandó közgyűlésen, a híven teljesített köteleesség tudatával terjesztheti elő jelentését és zár számadásait a lefolyt üzletéről. Az üzlet egyik ágában sem tévesztette szem elől az életviszonyokat, számot vetett mindig és mindenkivel szemben az ipar és kereskede lem pangásával, az ingatlanok leszállt érté kének stagnálásával s ennek következtében

egyrészt megszorította az új kölesönöket, másrészt pedig tartózkodott tőkének ki helyezésétől s a vállalkozásoktól. Ezen irány elvekhez való ragaszkodásnak köszönheti az intézet, hogy a mult évben kihelyezett összegekből egy fillért sem, a régebben ki helyezett összegekből pedig csak 8300 ko ronát volt kénytelen a veszteség-számlára írni, s a tiszta nyeresége 15471 K 81 f., amely ből 12000 koronát osztalékkul fizet ki, a mi 2000 drb. részvény után számítva 6% -nak felel meg. Tartalékalapját ez alkalommal az előirt 10% (1547 K 10 f.) helyett 2000 ko ronával növeli s így 62000 K lesz a tartalék tőkéje. A fennmaradó 1471 K 81 f. pe dig a jövő évi számla elővezetésére van az igazgatóság javaslata szerint szánya. A köz gyűlés bizonyára méltányolni fogja az igaz gatóság óvatos eljárását s a felügyelő-bizott ság indítványa alapján nemesak a szokásos felmentvényt megadja az igazgatóságnak, hanem javaslatait is egyhangulag elfogadja s köszönetével és bizalmával honorálja kö rültekintő működését.

Az Ujpesti Takarékpénztár f. é. január hó 18-án tartja harmincznegyedik évi rendes közgyűlését s az igazgatóság jelentése, a mai nehéz s községünk lakosaira nézve kétsze resen súlyos gazdasági viszonyok között, fé nyes eredménnyel lepi meg részvényeseit, amennyiben daczára annak, hogy az érték papiroknál 3560 koronát, a váltó-állomány nál 11918 koronát volt kénytelen leírni, a tiszta nyeresége mégis 18,549 K 93 f., mely ből 15,968 koronát osztalékkul fizet ki, a mi 995 darab teljesen s 5 darab részben befize tett részvény után 8% -nak felel meg. Tartalék alapjához az Ujpesti Takarékpénztár a mult évi tiszta nyereségből 1880 koronát esat ol, a melylyel a tartalékalap összege, most már 92000 koronát tesz ki. A fennmaradó 701 K 93 f. új számlára vitetik át. Ha tekin tetbe vesszük, hogy ez intézet minden tevé kenységét kizárólag csak a rendes takarékpénztári üzletnek szentelte s tőkét a lehető legnagyobb mértékben mozgásban tudta tartani: a részvényesek teljes bizalommal ajándékozhatják meg a jövőre nézve is a mostani igazgatóságot, a melynek eddigi mű ködése teljes garanciát nyújt arra nézve, hogy az intézetet a mai egészséges alapon tovább fogja fejleszteni.

Az Ujpesti polgári hitelszövetkezet f. é. január hó 25-én d. e. 10 órakor tartja rendes évi közgyűlését. A szövetkezetnek a mult év végén 573 tagja volt 2304 üzletrészzel. Zár mérlegében 218,273 K 41 f. vagyonnal szem ben 213,296 K 95 f. teher áll s így nyeresemény számlája 4976 K 95 f.

H I R E K.

— **Személyi hírek.** **Wolfner** Tivadar, ke rületünk országgyűlési képviselője hosszas betegség után f. hó 9-én jelent meg először a képviselőházban, a hol barátjai s képviselőtársai szívélyesen üdvözölték és szeren esét kívánták fölgyógyulásához.

— **Berényi Antal — Rákospalotán.** Köz tudomásu dolog, hogy Rákospalotán **Wes elovszky** Béla elhalálozása folytán üresé dsbe jött a II-od közigazgatási jegyzői állás. **Ivánka** Pál főszolgabíró csak egy félévig várakozott arra, hogy Rákospalota képviselőtestülete tisztába jön, legalább az állás be, vagy be nem töltésére vonatkozólag ma gával, de miután ezzel ép oly kevéssé tudott tisztába jönni, mint a hogy a költségvetését nem tudja 3 év óta megcsinálni, a főszolga bíró Ujpest segédjegyzőjét **Berényi** Antalt bizta meg a II-od közigazgatási jegyzői állás helyettesítésével. A megbízatás s a fel adat, mely **Berényi** Antalra, Rákospalotán vár, igen szép, de nem irigylésre méltó.

— **Az Ujpesti polgári kaszinó** elnöke, id. **Benkovits** Imre választmányi ülésre hívja össze a zátonyra jutott polgári kaszinó vá lasztmányi tagjait. Az ülés — a következő tárgysorozattal: 1) Igazgató és pénztáros jelentése. 2) Az ujpesti polgári kaszinó fel oszlatása — f. é. január hó 17-én este 6 óra kor a **Keil** kávéház mellékhelyiségében fog megtartatni.

— **Az ujpesti izraelita nőegyletnek**, a multban mindig fényes és látogatott bálja iránt, az idén mintha egy kissé megcsappant volna az érdeklődés. Díszes báli ruhákban, ragyogó ékszerekben ugyan a f. hó 10 ki bálon sem volt hiány, de nagyon sokan hi ányoztak azon előkelő családok közül, melyek az izraelita nőegylet báljainak or

köles sikeréhez eddig tetemesen hozzá járultak. Reméljük azonban, hogy legalább az anyagi siker ez alkalommal sem szenvedett csorbát. A bálrendezés elnöknője *Friedmann Arminné* körül a „Közművelődési kör” fényes termében ez alkalommal a következő hölgyek sorakoztak: *Asszonyok*: dr. Führer Simonné, alelnöknő, Aczél Béláné, Batori Dezsőné, Brüll Ignáczné (Tata), dr. Bíró Gyuláné, Beck Ignáczné (Vác), Bergsmanné, Deutsch Antalné, Ehrenwald Lászlóné, Ehrenwald Vilmosné, Foruheim Izidorné, Fehér Márkné, Fuchs Arminné, dr. Feldmann Gyuláné, Fuchs Bern.-né, Freund Vilmosné, dr. Gleichmann Lajosné (Bpest), Gergely A. Antalné, Geiger Richardné (Rpalota), dr. Holló Arthurné, Hadl Ignáczné, dr. Hédervári Ernőné, dr. Kálmán Ödöné, dr. Lichtmann Henrikné, Lemberger Ernőné, Lichtenstein Ignáczné, Nasser Lipótné, Reiter Lajosné, Roth Adolfné, Róth Ferenczné, Schwartz Jakabné, Steiner M.-né (Bpest), Széll Manóné (Rpalota), Winternitz Gyuláné, Weisz Mórné, Weisz Józsefné. *Leányok*: Batori Paula, Bergl Vilmoska (S.-Szill.), Balla Ida (Tata), Beck Irma (Vác), Fuchs Paula, Fuchs Malvin, Fehér Irma, Hadl Gizella, Heller Irma, Madár Margit (P.-Ladány), Natonek Irma (Vác), Roth Róza, Reisz Paula (Bpest), Stüffe Gizella (Bpest), Schwartz Rózsika (Bpest), Steiner Sárika (Bpest). Az első francia négyesben résztvevő pároknak a számát a fenti névsorból könnyen megállapíthatják olvasóink. A táncz különben reggelig tartott.

— **Evangelikus tánczestély.** Az újpesti ág. hitv. evangélikus egyház, mely a múlt évben templomát megnagyobbította, új otárral s új szószékkel ellátta, áldozatkészességében annyira kimerült, hogy orgonát már nem képes a saját erejéből beszerezni. Az egyháztanácsa tehát elhatározta, hogy egy orgonaalapot igyekszik teremteni s ennek a javára f. é. február hó 7-én *zártkörű tánczestélyt* rendez a „Közművelődési kör” helyiségeiben, melyre meghívókat küld szét s reméli hogy Újpest előkelő, művelt, minden szép és jóért lelkesülő közönsége e célra szívesen megfogja a 2 koronás személy- és 4 koronás családjegyeket váltani. Belépőjegyek az egyháztanács elnökeinél Geduly Lajos lelkésznel és Benkovics Imre felügyelőnél (Újpesti Takarékpénztár) kaphatók. Megjegyezzük, hogy a tánczestélyen 40 pár fogja a „Körmagyart” a maga eredeti szépségében bemutatni.

— **Az Újpesti Torna-Egyesület** folyó hó 12-én tartott rendkívüli közgyűlése az elnöki tisztségre egyhangu lelkesedéssel Vágó Miksa eddigi alelnököt, az üresedésbe került alelnökségre pedig — szintén egyhangulag Balkányi Albert — választmányi tagot választotta meg. A Balkányi megválasztása által hiányos választmányt Földes István póttag egészíti ki míg választmányi póttag Gombos Mihály lett. Az egyesület football bizottsága már serényen működik és nagyjában meg is állapította a közelgő saison programját. E szerint már f. hó 18-án a rendszeres traininget az I. és II. csapat, egymás elleni küzdelme nyitja meg, f. hó 25-én az I. csapat egy fővárosi egylettel tart training jellegű mérkőzést, február és márczius havában a magyar bajnokságért lép sorompóba az U. T. E., míg az évad hátralévő részét főleg a vidéki mérkőzések (Pozsony stb.) veszik igénybe; ezenkívül tárgyalások folynak Bécs egyik kiváló csapatával egy nemzetközi matsch dolgában. Változatos és szép programot tűzött ki maga elé az egyesület, melylyel sikeresen megküzdeni, csak szorgalmas training képesítheti a legjobb csapatot is. (L. F.)

— **Kamara-hangverseny.** Az „Újpesti Zeneművelő Egyesület” (Conservatorium) f. évi január hó 23-án, az újpesti község háza dísztermében a zeneiskola javára kamara-hangversenyt rendez a következő műsorról: 1. *Mozart*, Clarinet-ötös A. dur a) Allegro. b) Larghetto. c) Menuette. d) Thema con variacioni. Előadják: Klarinetten *Heikisch H.* tanár. I. hegedűn *Seymann E. H.* hegedűn *dolarez O.* Mély hegedűn *Lázár O.* dr. Gordonkán *Troján A.* dr. 2. a) *Ponhielli A.* Aria „La Gioconda” ezimű operából b) Magyar dalok. Éneklő: *Hazucha Schnegon Erzsé* k. a. Zongorán kíséri: *Erkel Gyula* ur. 3. *Judasohn.* Zongora-ötös C moll op. 70 a) Allegro energico. b) Adagio sostenuto. c) Scherzo. e) Finale. Előadják: Zongorán *Olgyay K.*

dr. I. hegedűn *Seymann E. H.* hegedűn *Solarez O.* Mély hegedűn *Lázár O.* dr. Gordonkán *Troján A.* dr. Kezdeté este fél 8 órakor. Helyárok: Az első négy sor 1 kor. 60 fill. A többi ülőhely 1 kor. állóhely a karzaton 60 fill. Az előadás alatt az ajtók zárva maradnak. Jegyek kaphatók: A Benkovits Imre-féle dohánytözsdeben István-tér és este a pénztárnál. Zene-kedvelő közönségünk figyelmét ezennel felhívjuk a valóban művészi hangversenyre s reméljük hogy Újpest művelt közönsége ez alkalommal két dolgot fog bebizonyítani. Először azt, hogy zene-iskolánk kulturális hivatását nemcsak felfogja hanem azt támogatni is kész. Másodsor azt, hogy már műveltségénél fogva a klasszikus zenét is élvezni tudja.

— **Az új „Casinó.”** Antony István, Cserba Ferencz, Greizinger István, Polifka János, Vikár István meghívására Újpestnek 72 előkelő polgára gyűlt össze f. hó 11-én d. u. 3 órakor a község ház nagytermében, hogy egy „Casinó” alakítása érdekében értekezzenek. Az értekezlet *Mády Lajos* esperes elnöklése alatt, a „Casinó” létesítését s megalkotását kimondotta s az alapszabályok kidolgozása és az alkalmas helyiség kijelölése céljából ugyanazt az 5 tagu bizottságot küldte ki, amely az értekezletet össze hívta. Az alapszabályokat tárgyaló közgyűlés f. é. január hó 18-kán d. u. fél 4 órakor fog megtartani.

— **Az „U. R. A. K.”** tánczestélye a nemrég alakult „Újpest Rákospalotai Athletikai klub” f. é. február hó első napjaiban tánczestélyt rendez. A zártkörű táncmulatságra a meghívók már e napokban fognak szétküldetni.

Újpesti önszegélyző egyesület mint szövetkezet.

Meghívó.

Az „Újpesti önszegélyző egyesület mint szövetkezet” folyó évi január hó 24-én délután 4 órakor tartja saját helyiségében (Árpád ut. 3. szám alatt)

XV. évi rendes közgyűlést,

melyre a szövetkezet t. tagjai tisztelettel meghívótnak.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése a lefolyt üzlet-évről, a mérleg és eredményszámola előterjesztése és a felmentvény megadása.

2. A felszámoló-bizottság jelentése az 1899—1902. évi XII. évtársulat vagyonának felosztásáról.

3. 3 igazgató, 3 felügyelő-bizottsági rendes és 2 póttag a sorsolás után kilépő 8 választmányi rendes tag helyett 8 választmányi rendes tag, 6 póttag, valamint 5 felszámoló-bizottsági tag választása.

4. A felügyelő-bizottság 1903. évi tiszteletdíjának megállapítása.

5. Esetleges indítványok.

Kelt Újpesten, 1903. január 5-én.

(Az igazgatóság*)

* Kivonat az alapszabályokból.

19. §. A közgyűlés hatáskörébe tartozik: c) határozat az igazgatóság, valamint az egyes tagok által teendő indítványok fölött. Az utóbbiak 30 nappal az illető közgyűlés előtt írásban az igazgatóságnál benyújtandók.

21. §. Közgyűlésen az egyesület minden tagja egy szavazattal bír, 3 üzletrész után 2 szavazattal 6 üzletrész után három szavazattal. Három szavazatnál többet egy tag ugyanazon évtársulati betét után nem bírhat, de ezen szavazatok minden évtársulat után külön számíthatnak. Így is azonban senki nem gyakorolhat sem saját nevében, sem megbízás folytán 18 szavazatnál többet.

Távollevők, nők és kiskorúak egyleti jogukat képviselő útján gyakorolják. A képviselők — kik csak egyleti tagok lehetnek — megbízotti minőségüket legalább 3 nappal a közgyűlés előtt az igazgatóságnál beigazolni kötelesek.

Tagok és üzletrészek száma 1902. évben:

1902. évi jan. hó 1-én volt	2370 tag	7440 üzlet.
év folyamán belépett	4132	2318
Összesen:	2882	9758
az év folyamán kilépett	1191	8151
marad az év végén	1611	6607

Újpesti önszegélyző egyesület mint szövetkezet.

Mérleg-számla:

Vagyon. Pénztári készlet K. 3023.79. Kötvények K. 1022297.—. Különléle adások K. 4185.87. Postatakarékpénztár K. 740.73. Előlegek K. 5400.89. Ingatlanok K. 56961.84. Hátralékos kamat és illeték K. 6972.88. 1899. évi XII. évt. hátralékos hetibefizetés és illetékei K. 23069.08. Előre fizetett házbér K. 94.34. Összesen K. 1122746.42.

Teher. 1899. évi XII. évt. törzsb. K. 286302.08. 1900. évi XIII. évt. törzsb. K. 238468.41. 1901. évi XIV. évt. törzsb. K. 175228.95. 1902. évi XV. évt. törzsb. K. 80.823 — 1903. évi XVI. évt. törzsb. K. 736 — 1899. évi XII. évt. beiratási díjai K. 2280.—. 1900. évi XIII. évt. beiratási díjai K. 2352.—. 1901. évi XIV. évt. beiratási díjai K. 2178. Tagokért vállalt kezességi kötelezettségek K. 280540.—. Veszteségi tartalék K. 13691.63. Letételek K. 5253.91. Független telek K. 5574.33. **Erdmény:** 1899. évi évtársulatnak K. 10553.92. 1900. évi évtársulatnak K. 8492.76. 1901. évi évtársulatnak K. 5603.86. 1902. évi évtársulatnak K. 1735.76. Veszteségi tartalékra 10% K. 2931.81. Összesen K. 1122746.42.

Erdmény-számla:

Veszteség. Tisztviselők fizetése K. 6080.—. Tisztviselők lakbéréi K. 1639.96. Házbér K. 1132.—. Adók K. 587.07. Igazgatóság és választmány jelenléti jégei K. 1157. Kezelési költségek K. 2909.81. Egyenleg mint nyereség K. 29318.11. Összesen: Korona 42823.95.

Nyereség. Kamatok K. 37101.78. Illetékek K. 472.80. Nyomatvány K. 265.17. Postadíj K. 280.45. Késedelmi fillérek K. 4703.75. Összesen: 42823.95.

Kelt Újpesten, 1902. december hó 31-én.

Salamon Lajos s. k. pénztárnok, *Aczél Béla* s. k. főkönyvelő.

Az igazgatóság:

Friedmann Armin s. k. elnök, *Dr. Lichtmann Henrik* s. k. igazgató, *Csepessányi Béla* s. k. igazgató.

Jelen mérleget és eredményszámolat megvizsgálván minden egyes tételét a fő- és segédkönyvekkel teljesen megegyezőnek találtuk.

Újpesten, 1903. január hó 5-én.

A felügyelő-bizottság:

Frey Gusztáv s. k. fb. elnök, *Szél Mano* s. k. fb. tag, *Schön Bernát* s. k. fb. tag.

A lezároló 1899. évi XII. évtárs. vagyon-mérlege.

Tartozik. Az évt. beiratási díjai K. 2280.—. Az évtársulat vagyon K. 286302.08. Az évtársulat kamat jövedelme 1902. évben K. 10553.92. Összesen: K. 299.136.

Követel. 1312 üzletrész á 228.— kor. Összesen: K. 299.136.—

Újpesten, 1902. évi decz. hó 31-én.

Salamon Lajos s. k. pénztárnok, *Aczél Béla* s. k. főkönyvelő.

Az igazgatóság:

Friedmann Armin s. k. elnök, *Csepessányi Béla* s. k. igazgató, *Dr. Lichtmann Henrik* s. k. igazgató.

Jelen vagyon-mérleget alulírott felszámoló-bizottság megvizsgálta s azt teljesen rendben levőnek találtuk.

Újpesten, 1903. január hó 5-én.

A felszámoló-bizottság:

Frey Gusztáv s. k. Illek Vince s. k. *Fürst Gerson* s. k. *Schwartz Jakab* s. k. *Schweiger József* s. k.

Meghívó.

Az Újpesti Takarékpénztár

XXXIV-İK

évi rendes közgyűlést

saját intézeti helyiségében 1903. évi január hó 18-án délután 3 órakor tartandja, melyre az intézet részvényesei tisztelettel meghívótnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1904. évi mérleg előterjesztése, a tiszta nyereség mikénti felosztása iránti határozathozatal és a felmentvény megadása.
  2. Az alapszabályok 45. 57. 74. §-ainak módosítása.
  3. Hét igazgató megválasztása 1 évre.
  4. Három rendes és egy pótfelügyelő-bizottsági, továbbá 12 választmányi tag megválasztása 1 évre.
  5. A felügyelő-bizottság tiszteletdíjának megállapítása.
  6. Indiványok.
- A közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, ki részvényeit 3 nappal a közgyűlés előtt az intézeti pénztárnál letette.

Az Újpesti Takarékpénztár 1902. évi zármerlege-, veszteség- és nyereség-számlája.

Vagyou. Pénztár K. 10.770.12. Bankváltók 1.330.773.39. Bankváltóknál leírás 11.918.— = 1.318.855.39. — Intézeti ház 64.000.— Ingatlanok 163.849.65. Ingatlanokon jelzáloghitelezők 54.839.96. = 109.009.69. Értékpapírok 11.080.— Értékpapíroknál leírás 3.560.— = 7.520.— Kölesön kötvényre 920.— Folyószámlán adósok 50.151.— Részvényesek 400. Összesen 1.561.626 korona 20 fillér.

Teher. Részvénytőke 200.000. Tartalék-alap 90.120. Takarékbetétek 549.993.60. Visszleszámított váltók 679.468.21. Átmeneti kamatok 7.487.80. Fel nem vett osztalékok 456.—. Folyószámlán hitelezők 15.550.66. 1901. évi nyereség-áthozat 251.15. 1902. évi tiszta nyereség 18.298.78. Összesen 1.561.626 korona 20 fillér.

Veszteség- és nyereség-számla:

Veszteség. Házbéradó 2.201.27. Jövedelemadó 4.700.86. Tiszti fizetések 8.880.— Tiszti lakbérek 1.920.— Értékpapíroknál leírás 3.560.— Visszleszámítási kamatok 28.591.21. Járadékadó 2.529.47. Betétek utáni kamatok 24.211.47. Bankváltóknál leírás 11.918.—. Üzleti költségek 3.455.49. 1901. évi nyereségáthozat 251.15. 1902. évi tiszta

nyereség 18.298.78. Összesen 110.517. kor. 61 fillér.

Nyereség. Kamatok 101.881.17. Kezelési-áttalány 2.400.— Házbérek 5.561.35. Nyomtatványok 423.94. 1901. évi nyereség-áthozat 251.15. Összesen 110.517. korona 61 fillér lér.

Ujpest, 1902. december 31-én.

Lugos Hugó s. k. pénztárnok. *id. Benkócs Imre* s. k. főkönyvelő.

Az igazgatóság:

Hochbaum Jakab s. k. elnök. *Schreiber Gyula* s. k. *Sonnenfeld Miksa* s. k. *Friedmann Armin* s. k. *Diamantstein Lajos* s. k. vezérigazgató. *Deutsch Zsigmond* s. k.

A fő- és mellékkönyvekkel megegyezően találtak:

A felügyelő bizottság:

Dr. Liehmann Henrik s. k. *Schwartz Vilmos* s. k. elnök. *Frey Gusztáv* s. k.

3. végreh. sz. 1903.

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az újpesti kir. járásbíró-ságnak 1903. évi V. 2132/2. sz. végzése folytán **Adamis Lajos** ügyvéd által képviselt **Eliás Mark** felperes részére **Borgen Saul** alperes ellen 1000 kor. követelés s. jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1278 koronára becsült ingóságokra az újpesti kir. járásbíró-ság V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna **Ujpesten, Gyár-utca 29-ik szám alatt** leendő megtartása határidőül 1903-ik évi január hó 22-ik napján délután 1 órája kitézetik, a mikor a bírósággal lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot

tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulaszták.

Kelt Ujpesten, 1903. évi január hó 8. napján.

Kiss Gyula
kir. bírósági végrehajtó.

Zongoravétel.

Egy modern kevésbé használt szép zongora kerestetik. Czim a kiadó-hivatalban megtudható.

Meghívó.

Az „Ujpesti kereskedők és szatócsok árutermeleési szövetkezete” 1903. évi február hó 1-én délután 3 órakor tartja saját helyiségében (Árpád-ut és Temető-u. sarok)

IV. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. tagok tisztelettel meghívtnak.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése a lefolyt üzletéről, a mérleg- és eredmény-számla előterjesztése, a nyereség-hozáfordítása feletti határozathozatal és a felmentvény megadása.

2. Öt igazgatósági tag, öt felügyelő bizottsági tag, valamint 24 választmányi rendes és 6 póttag választása.

3. Pénztárnok, ellenőr és háznagy választása.

4. Esetleges indítványok.

Tagok és üzletrészek száma 1902-ben.

1902. év január 1-én volt	96	96	üzletr.
az évfolyamán belépett	0	0	„
összesen	96	96	„
az év folyamán kilépett	4	4	„
marad az év végén	92	92	„

Az „Ujpesti kereskedők és szatócsok árutermeleési szövetkezete” zárszámadása az 1902. üzletéről.

VAGYON.				Mérleg-számla.				TEHER.			
Készpénz	189	52		Befizetett üzletrészek	7117	—					
Ingatlan	21972	71		Ingatlan vételárhátralék	7225	—					
Berendezés	490	—		„ jelzálogteher	5000	—					
Előleg	32	—	22594	23	Hitelezők	2110	—	21452	—		
					Nyeremény-egyenleg			1142	23		
			22594	23				22594	23		

TARTOZIK.				Veszteség- és nyereség-számla.				KÖVETEL.			
Üzleti költség	971	52		Nyereményáthozat mult évről	1788	56					
Házfenntartási költség	122	38		Jutalékok	1220	71					
Kamatok	894	28		Házbérjövdelem	245	84					
Adó	351	46		Terembér	64	20					
Leírás a berendezésből	437	44	2777	08	Kezelési díj az ipartársulattól	600	—	3919	31		
Nyeremény egyenleg											
			3919	31				3919	31		

Ujpest, 1902. december hó 31-én.

Gergely Antal s. k.
könyvelő.

Az igazgatóság:

Brackó Imre s. k. **Klein Bertalan** s. k. **Grünbaum Lajos** s. k. **Halász Zsigmond** s. k. **Mezei Dávid** s. k.
elnök.

Ezen mérleg-számlát, valamint a veszteség- és nyereség-számlát megvizsgáltuk és az illető könyvekkel és értékekkel összehasonlítottuk és mindenben megegyezően és helyesnek találtuk.

Ujpest, 1903. január hó 11-én.

A felügyelő bizottság:

Knina Izidor s. k. **Német Adolf** s. k. **Móro József** s. k. **Weisz P. Lipót** s. k. **Diamant József** s. k.
elnök.

Nyomatott Fuchs Antal és József kő- és könyvnyomdájában Ujpest, István-utca 9. szám.